

80 pesmi v spomin

V dvorani Slovenske matice v Ljubljani so se v petek, 9. maja, na spominski slovesnosti z branjem poezije poklonili vsem slovenskim žrtvam druge svetovne vojne

Idejno raznovo slovesnosti z naslovom *80 pesni* je oblikovala akademikinja dr. Marija Stanonik, ki je pripravila tudi izbor pesmi.

Brez križa in imena

Želja po javni predstavitvi pesmi z vseh udeleženih strani v drugi svetovni vojni je v tej čela vse od leta 2022, ko je pri Slovenski matici izšla antologija *Brez križa in imena*. Med skupno 15.000 zbranimi besedili in okrog 4.000 objavljenih pesmi iz omenjene antologije in antologij *Poslednja upora*, *Slovenske pesništvo pod tujo zastavo*, *Alot*, *Slovenska pesen v tujem štetju* jih je za to slovesnost izbrala simboličnih 80.

Program sta poveljevala tajnica-urednica Slovenske matice dr. Ignacija Fridl Jarc in režiser Borut Gartner, z glasbenimi vložki med posameznimi cikli pesmi pa so prispevek obogatili Drago Arko, Mateja Cročan, Vlasta Doždral Rus in Martina Robnik.

Spodtljivo počastiti žrtve

V uvodnem nagovoru je Marija Stanonik odzdravila, da za vsako pesem brani svojo zgodbo, ter

BRANJE 80 PESMI V POČASTITEV SLOVENSKEM ŽRTEV VOJNE

poudarila: «Le s pesmimi lahko enakovredno pietetno počastimo tudi tiste, ki se groba nimajo. V mislih imam vse, ki so jih daleč od domovine sežgali v fašističnih in nacističnih krematorijih, o čemer je strastno resnično pisal Boris Pahor; kakor tudi še več nedolžno pobitih in pomorjenih na domačih tleh, ki niso imeli sreče, da bi ubežali revolucionarni ali kot gospodinja deseti bratje' (Zorko Simčič). Zato namesto nageljna, vrtnice, kisanke ali spominčice na grob

pesmi» Brez pesmi so bili iz vse Slovenije, vseh generacij, in prav ganljivo je bilo prisluhniti občutenemu branju tako starejših, ki so posledice vojne še močno občutili, kot mlajših, ki so se velikodušno odzvali povabilu Vlaste Doždral Rus, Ignacije Fridl Jarce in Zorke Simčič. In čeprav so se morda prvič srečali s to tematiko, so z branjem zelo spoštljivo in doživeto počastili spomin vseh žrtv vojne, kar budi upanje.

A. R.